

Lap:

Megjelent:

VILAG  
 1949 FEB. 23.

# Az ismeretlen város

Irja Kristóf Károly

## Százéves hangulat a hídfőnél

Ha az ember leszáll a buszról a Clark Adám-téren s körülnéz, jóformán alig ismer rá e városrészt. A százszentendő előtti Budát látjuk! A Dunán hidépítés, mint Clark idejében. Serény munkások dolgoznak a Lánchídon. A pillér nyílása fölött Magyarország új címere. A baloldali oroszlánt már fehérre faragták, párjának sörénye éppen most kapja vésővel a fejmosást. Az Alagút felé haladva feltűnik, milyen vidáman pofékel a lenti siklólház kéménye, pedig a hegyi vontató kötelei rozsdásan csavarodnak össze, mint egy cimbalom eltépett húrjai. Az Alagút fölötti terraszon kidugják a fejüket a tavaszi fűszálak. Valaha itt volt az Ellypse-kávéház kioszk. A terület persze eredetileg más célt szolgált; építésénél a katonaság követelte, hogy az Alagút vízivárosi-kapuié fölött ágyúk számára alkalmas helyet kell biztosítani. Még rácsos, erős vaskapukat is kértek az alagút-bejáráshoz.

Eltűnt a kereskedelmi és iparügyi minisztérium épülete. A tér levegős. Kókadtan lóg az Öntőház-utca sarkán az utcajelző tábla. Egyik szögét leverte a golyó. A lebontott háztömb meglepetést hozott: alagutakat tárt fel a Várhegy oldalában. Feketén ásítanak a boltíves üregek a Duna felé, mint a nagy Alagút gyermekei. Az Öntőház-utca még Mátyás király korában kapta nevét az Agyúöntőháztól. Itt volt a sarkon »A víg sereskocsis« nevű híres vendégfogadó.

Lassan eltűnik a tér másik oldalán a Fő-utca 2. számú ház is, a Lánchíd-kávéház hajléka. Idejártak a politikai újságírók. Az öreg márványoszlopos folyosót, a kutas udvart lefényképezték, mielőtt neki-vágott a csákány. A régi Buda egyik legszebb loggiás-építkezési háza volt — belülről. Udvarán most kerül a sor az oroszlánfej-díszek lebontására. Szekereken szállítják el a ház köveit valamelyik építési anyagraktárba.

Épül, erős, izgalmas tempóban a százszentendős Lánchíd, melyet a macik, és nyilas bérencel pusztítottak el. Eltűntek a szörnyű 1944 emlékeit. A borzalmak esztendejében hidakat robbantottak s halálgyárakba küldték a szerencsétlen üldözötteket. Auschwitzba, Mauthausenbe...

Mauthausen!... Mi köze ennek a Clark Adám-térhez? Több, mint az olvasó gondolná. Ime:

Mint ismeretes, a Lánchídat Clark Tierney Vilmos tervezte és testvére, Clark Adám kivitelezte. Az idősebb

hidépítő az alapkövetel után elutazott Pestről. Egy darabig Clark Adám is elkísérte. Meddig?

Mauthausenig! Clark Adám 1842 szeptember 30-án erről az útról levelet írt szüleinek.

»Mauthausen, szeptember 30.

Mellékeltem néhány apróbb ajándékot nővéreim számára. Mr. Clark oly hirtelen utazott el, hogy többet nem szedhettem össze. En őt Mauthausenbe elkísértem s most a gránitbányákban maradok néhány napot, azután visszatérek Pestre. Késő éjjel van. Az ember ilyenkor átgondolja, mi is történik vele s ezeken végigfut a szellemi szemével, akár egy talerna magi-cán... stb. Kedves szüeim! Jóéjszákát kíván Adám.»

Mauthausen... gránitbányák... hogy mi történt ott száz évvel később, azt még álmában sem gondolhatta volna Clark Adám.



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Kristóf K.  
 Százéves hangulat a hídfőnél

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Személy

Oszályozás

92

Clark Adám

1949